

Zapisnik sa javne rasprave

Datum	Mjesto	Svrha sastanka	Zapisnik napisala
26.09.2014.	Skupština USK Bihać	Predstavljanje Nacrta Zakona o zaštiti okoliša Federacije BiH i davanje primjedbi, mišljenja i sugestija	Nina Kreševljaković

Predsjedavanje javnom raspravom:

Josip Dolušić- Savjetnik ministrice u Sektoru za okoliš

Mladen Rudež- Pomoćnik ministrice u Sektoru za okolišne dozvole

Dragan Šulović- Savjetnik ministrice FMOIT

Sinha Kurbegović- Ministrica iz Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštite okoliša USK

Dnevni red

11.30 - 12.00	Dolazak i registracija učesnika javne rasprave
12.00 – 12.15	Izjave za javnost – press (<i>Ministrica Sinha Kurbegović, Josip Dolušić i Mladen Rudež</i>)
12.15 - 12.30	Uvodne napomene <i>G-din Josip Dolušić, pomoćnik ministrice</i>
12.30 - 13.00	Predstavljanje nacrta Zakona o zaštiti okoliša <ul style="list-style-type: none"><i>G-din.Mladen Rudež, pomoćnik ministrice</i>
13.00 - 14.30	Diskusija o nacrtu Zakona o zaštiti okoliša

Predstavljanje Nacrta Zakona o zaštiti okoliša

Javna rasprava je počela u 12:15 h.

Moderator g. Josip Dolušić je pozdravio prisutne i zahvalio se na učešću na javnoj raspravi. Predstavio je članove komisije i dnevni red javne rasprave. Zbog velikog broja prisutnih, svi učesnici su imali 5 min., da izlože svoje komentare. Razlozi za donošenje ovog Zakona su ti da su uočene manje manjkavosti, potom nove EU direktive, koje se moraju implementirati, a to se ne može bez novog Zakona, a najznačajnija novina je uvođenje jednog zahtjeva za tri dozvole. Također, skraćeni su rokovi za izdavanje okolišne dozvole, jer proces za izdavanje ove tri dozvole teku paralelno. Uveden je institut obnove okolišne dozvole. Uvode se poboljšanja u vezi učešća javnosti u pogledu pripreme i izdavanja okolišne dozvole. Stupanj transponiranosti starog Zakona je bio oko 50 %, te se očekuje odgovor od Brisela o novom stupnju transponiranosti Zakona sa EU direktivama. Slobodna procjena je 70-80%, a gđin. Mladen Rudež planira i veći stupanj transponiranosti. Najbitniji cilj ovog Zakona je poboljšanje kvaliteta zaštite okoliša, a samim tim i zdravlja ljudi.

Pozvao je Mladena Rudeža da održi kratku prezentaciju Zakona.

Prije nego je g. Rudež preuzeo radni dio, gospođa Sinha Kurbegović, ministrica MGPUZO USK je pozdravila prisutne. Navela je kako je Zakon interesantan te je uveo neke novine koje će svima biti korisne, a to je uvedeno sve sa ciljem bržeg i lakšeg dobijanja dozvola našim investitorima. Istakla je kako ima veoma dobru saradnju sa FMOIT-om, te se nada da će učesnici podnijeti što kvalitetnije prijedloge na Zakon.

G. Rudež je pozdravio prisutne u ime FMOIT-a. Istakao je kako je Prednacrt Zakona dostavljen na Federalnu vladu koja ga je usvojila kao Nacrt i prosljedila u parlamentarnu proceduru. Na tridesetoj sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, 04.06.2014. taj Nacrt je prihvaćen sa 57 glasova za, 1 protiv i 3 suzdržana. Slogan Zakona je „jedan zahtjev-tri dozvole“. Naglasio je značajnu podršku USAID-a i programa SunyBiH, koji je podržao aktivnosti javnih rasprava. Istakao je da je nacionalni focal point za Aarhusku konvenciju, te se podrazumijeva da podržava usklađenost Zakona sa Aarhuskom konvencijom. Smatra da je dosadašnji Zakon bio dobar, te utemeljen na EU direktivama, koje su stupile na snagu do 2002/03. Nakon stupanja seta od 5 okolišnih zakona, usvojeni su i Zakon o fondu FBiH po pitanju zaštite okoliša i Zakon o zaštiti od buke FBiH. Sada postoji 7 zakona u ovoj oblasti što je veliki napredak u odnosu na predhodni period. Reforma u okolišnom zakonodavstvu podrazumijeva intersektorsko djelovanje, jer je neohodno osigurati provođenje zakona u praksi. Odgovornost u BiH je izuzetno niska u provođenju zakona uopće, a razlog toga je niska svijest o ovoj problematici. Sada imamo 60-tak provedbenih propisa, a biti će ih dvostruko više, odnosno 120. Podkapacitiranost FMOIT-a je takva da provođenje zakona u praksi je otežano, ali isto tako provođenje nije moguće ni bez drugih sektora. To nije samo Zakon FMOIT-a, već je Zakon i ostalih resora u Vladi. Prva novela Zakona je bila prije 5 godina. Promjene, izmjene i dopune su sada korjenitije i značajnije, te prelaze 1/3 ovog

Zakona, zbog čega je odlučeno da se napravi novi Zakon o zaštiti okoliša. Ovim Nacrtom se podiže stupanj usaglašenosti sa postojećim i novim direktivama. Povećava se nivo zaštite okoliša jer su odredbe pojedinih novih direktiva u potpunosti sada implementirane u Zakon, odnosno uključene, a tek trebaju da se implementiraju u praksi. Također mora se kontinuirano pratiti stupanje na snagu novih EU direktiva te ih transponirati u novi Nacrt Zakona, posebice one koje su nastale nakon 2003 g. To su prije svega Direktiva o strateškoj procjeni uticaja na okoliš, Direktiva o integralnoj prevenciji i kontroli zagađenja koja je prerasla zajedno sa još 5 objedinjenih direktiva u Direktivu o industrijskim emisijama. Tu su svakako Direktive o procjeni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš iz 2011., te Direktiva o sudjelovanju javnosti iz 2003.g. Jedna od najznačajnijih direktiva odnosi se na one direktive koje su kompatibilne sa Aarhuskom konvencijom, tu su i Direktive o kontroli opasnosti od velikih nesreća, Direktiva o odgovornosti za okoliš. Transponirana je i Direktiva o znaku zaštite okoliša koja nije toliko bitna, te Direktiva o dobrovoljnom sudjelovanju organizacije u sustavu upravljanja okolišem, Uredba o uspostavljanju evropskog registra o ispuštanju zagađenja, Direktiva o evropskoj agenciji za zaštitu okoliša, itd.

Naveo je da je u Nacrtu Zakona o zaštiti okoliša ostao isti broj poglavlja, ali je povećan broj članova. Prije je bilo 119, a u novom Zakonu ima 144 člana. Prvih oko 50 članova su ostali gotovo isti. Načela su također ostala ista. U poglavlju 9 je napravljeno malo reda jer neke odredbe nisu bile uređene što je pravilo probleme u boljem razumijevanju. Što se tiče sprječavanja nesreća velikih razmjera, nadzor, dobrovoljni pristup, finansiranje, su odredbe poglavlja u sredini Zakona. Do ovog Nacrta se došlo kroz projekat "Implementacija IPPC Direktive" prije dvije i po godine. Ovaj Zakon inicira promjene i u drugim zakonima, a koje nisu u nadležnosti FMOIT-a kao što je Zakon o vodama i Zakon o prostornom uređenju, te Zakon o zaštiti zraka i Zakon o upravljanju otpadom koji su u nadležnosti FMOIT-a. U zakonskom postupku donošenja novog Zakona, morale su se poštovati sve zakonske procedure, kao i ustavne. I sam Prednacrt Zakona o zaštiti okoliša je doživio izmjene. Primjedbe su razmatrane od strane komisije u FMOIT-u. On je podnesen i Federalnoj vladi, tako da ga je Vlada predala u parlamentarnu proceduru. Pristigle su značajne dopune Prednacrtu iz nadležnih kantonalnih organa, te je istaknuo važnost novo uspostavljene mreže Aarhus centara u BiH, koji su animirali NVO i javnost za davanje komentara na Prednacrt Zakona.

Osnovni razlozi za donošenje ovog Zakona su proistekli nakon desetogodišnjeg iskustava u primjeni istog, te utvrđenih nedostataka. Značajne izmjene Zakona se odnose na uvođenje principa "jedan zahtjev, tri dozvole", zatim donošenje novih odredbi u vezi obnove dozvole, što znači da se ne produžavaju već obnavljaju okolišne dozvole, te poboljšanje odredbi gdje se imalo najmanje iskustva, a odnose se na stratešku procjenu uticaja na okoliš. Kvalitet ovog Zakona je prevencija, odnosno sprječavanje nastajanja zagađenja svih segmenata okoliša. Pojašnjene su odredbe koje definiraju šta su nova, a šta stara postrojenja, te je značajna transpozicija najnovijih EU direktiva. Ovim zakonom se postižu osim efekata zaštite i ekonomski aspekti, odnosno i u konačnici podizanje standarda, što je također značajno. Ciljevi ovog Zakona su unapređenje ekoloških kapaciteta i kvaliteta života, racionalno korištenje resursa, međunarodna saradnja u oblasti okoliša, koordiniranje gospodarskih subjekata, ekonomski efekti itd.

Diskusija

Josip Dolušić otvara diskusiju.

Esad Bajramović, Tehnički fakultet Bihać

G. Bajramović je iznio problem stanovnika Ripča koji je nastao zbog nepoštivanja Zakona o zaštiti okoliša. Svaki zakon je dobro postavljan ako se implementira i poštuje. Građani Bihaća, odnosno Ripča imaju problem upravo iz razloga što se Zakon ne poštuje. Ripačke vode su zagađene, i to 158 puta, u odnosu na dozvoljeno, zbog čega ljudi oboljevaju i umiru. Zakonom treba jasno naglasiti koje su to sankcije za one koji ga ne primjenjuju. „Divlja“ deponija se nalazi 300 m prečnika od Nacionalnog parka. Nova deponija se postavlja mimo Zakona o zaštiti okoliša na kriminalan način, tako što je gospođa ministrica za okoliš USK pismeno ponudila 1 000 000 KM, da lokalna zajednica dozvoli, da se regionalna sanitarna deponija stavi prečnika 500 m iznad glava stanovnika Ripča. Taj neutemeljen akt je poslat, kao i 6 neutemeljenih odluka, institutu IPSI, da se konkretna lokacija ugradi u Prostorni plan USK. Stanovnici Ripča su o tome obavijestili nadležne organe, te je 1000 građana potpisalo peticiju kojom se protive kršenju Zakona o zaštiti okoliša. Predlažu da se u Zakon ugradi odredba da „divlja“ deponija, ne može biti bliže od centra naselja na 10 km. Prijedlog će dostaviti u pisanoj formi. Istakao je neophodnost da se u Zakonu napiše koje su to zainteresovane strane i kako se dobija odobrenje od stanovništva, kojem se nudi novac da bi postavili regionalnu deponiju, koje ne postoje u Evropi i zatvaraju se.

Dolušić je odgovorio da se nada kako je on jedini u vezi ove teme na javnoj raspravi, te će dati par komentara u vezi ovog slučaja. Sektor za implementaciju projekata je u saradnji sa novoformiranim poduzećem za upravljanje otpadom potpisalo ugovor sa Svjetskom bankom za izgradnju Regionalnog centra za upravljanje otpadom, na pomenutoj deponiji. Po zakonskoj proceduri je sve regularno. Ono što može obećati građanima je to da se deponija neće početi graditi dok se ne pribave svi potrebni dokumenti. U ovom slučaju će poduzeće morati uraditi idejni projekat, glavni projekat, te će na osnovu njega dobiti okolišnu dozvolu, pa potom građevinsku dozvolu, i upotrebnu dozvolu. Javna rasprava je predviđena za okolišnu dozvolu. Nekorektno je govoriti o nezakonnosti kada se još uvijek nije uradio projekat, te govoriti da se ovakvi centri zatvaraju po Evropi jer to nije istina. Isključivo će se odlagati komunalni otpad iz domaćinstva predhodno selektiranog, a za sve druge vrste otpada će se donijeti posebne mjere, posebne lokacije i posebni uvjeti. FMOIT izdvaja sredstva svake godine za sanaciju deponija do njihovog zatvaranja. Paušalne ocjene neće niko donositi jer je ovo krucijalan projekat. Vjerovatno naredne godine će se organizovati javna rasprava u vezi otvaranja Regionalnog centra za upravljanje otpadom na pomenutoj lokaciji. Kada Općina i Kanton budu imali alternativu za odlaganje otpada, postojeća deponija će se zatvoriti. Mijenjati će se Zakon o upravljanju otpadom, te će se mnoge stvari riješiti i na taj način. Ovo je jedini Kanton koji je sva planska i okolišna dokumeta usvojio na vrijeme, te ne postoji ništa protivno zakonu.

Irfan Saltaga – stanovnik Bihaća i Ripča

Istakao je da se u vezi deponije 12 godina ignoriše stav zajednice. Činjenica je da je zakonski to „divlja“ deponija, te su prevareni građani Ripča. Lokalna zajednica je rekla NE, lokalna politika Opštine Bihać je rekla DA. G. Saltaga je zahtijevao obustavljanje svakog daljeg kopa na navedenoj lokaciji jer nije data saglasnost lokalne zajednice. Tužilaštvo USK treba da utvrdi gdje su potrošeni novci u vezi ovog slučaja. Naveo je kako je vlast bahata, drska, arogantna itd.

Dolušić je zamolio da se govornica ne zloupotrebljava. Održati će se javna rasprava kada bude projekat deponije u pripremi za početak realizacije. Molio je da učesnici nastave davati komentare isključivo u vezi Nacrta Zakona o zaštiti okoliša FBiH.

Anto Marijanović- Kantonalno ministarstvo privrede

Pozdravio je napore kolega da zakonom uredi ovu bitnu i važnu oblast života. Iznio je par kratkih osvrti na Nacr. Postoji veliki broj jezičkih, numeričkih i drugih grešaka. Također, imao je par pitanja, u vezi člana 42. koji govori o Savjetodavnom vijeću za okoliš, te po njegovom mišljenju bi trebalo pokušati „dotjerati“ stav 2. Smatra da bi formulacija rečenice trebala biti preciznija koja se odnosi na biranje člana iz REC-a ili Mreže Aarhus centara. Zapravo, tu bi trebao biti povećan broj ili 14 ili 13, te ne treba da stoji "ili", jer bi to mogao da bude problem za formiranje Savjetodavnog vijeća.

Čl. 62. U stavu 1 bi se trebalo razmisliti o roku donošenja tih propisa. Trebala bi se skratiti procedura.

Čl. 139. (međuentitetski program zaštite okoliša) Nije kompatibilan sa članom 43. koji govori o Savjetodavnom vijeću. Nema ukupnog broja. Potrebno je i ovdje da budu odredbe identične.

Dolušić je istakao kako je zadnja primjedba konstruktivna.

Sead Dupanović- MZ Ripač

Čl 10. i 36. nije definiran na koga se odnosi zainteresirana javnost i šta spada pod javnim mijenjem. To je potrebno precizirati.

Dolušić je odgovorio da u Zakonu postoje definicije za te pojmove.

Sabina Jukan- Izvršna direktorica Udruženja „Aarhus centar u BiH“

Pozdravila je prisutne te ih je upoznala sa radom Mreže Aarhus centara. Također, je istakla kako će Aarhus centar u BiH iz Sarajeva uraditi analizu i dati preporuke FMOIT-u u vezi Nacrta Zakona, i to sa aspekta u kojoj mjeri je Zakon usklađen sa Aarhuskom konvencijom. Navela je kako Aarhus centar ne može garantovati u kojoj mjeri će FMOIT usvojiti komentare, ali će dati komentare sa stručne strane. Također, istakla je i drugu ulogu Aarhus centra u Sarajevu, a to je pružanje

tehničke podrške pri održavanju javnih rasprava. Na web stranici Aarhus centra postoji obrazac za davanje komentara, te učesnici imaju priliku dodatno da se upute u rad Aarhus centra kroz brošure koje su podijeljene na javnoj raspravi. Učesnici imaju mogućnost slanja komentara na adrese koje su postavljene na web stranici Aarhus centra.

Ismet Pašalić- Privredna komora Unsko-sanskog kantona

Čestitao je FMOIT-u na Zakonu, te predložio da se napravi analiza uticaja na okoliš od 2003. g. do danas. U velikom broju sektora je učinjen značajan napredak ali se ne može to još uvijek identificirati jer je potrebno analizirati učinak dosadašnjih propisa na okoliš. Ovo je svakako veliki napredak, naročito u proceduri kod dobijanja okolišnih dozvola.

Ovom prilikom je pomenuo samo član 11. koji govori o načelu zagađivač plaća. Potrebno je precizirati ko, kada, zašto i na osnovu čega plaća, jer ukoliko nema sankcija za dosljedno provođenje propisa oni se neće ni provoditi adekvatno. Postoji mogućnost da se opisno utvrdi kakve sankcije su predviđene za one koji zagađuju okoliš. Zamolio je FMOIT da se dostavi konačan tekst Nacrta Zakona Privrednoj komori kako bi mogli imati uvid šta se do sada uradilo kroz javne rasprave.

Dolušić je odgovorio da se načelo „zagađivač plaća“ ugradilo u zakonske i podzakonske akte putem Uredbe o naknadi za prekomjerne emisije i Pravilnikom o ambalažnom, elektronskom i elektroničkom otpadu.

Amarildo Mulić- JP NP "Una" Bihać

Pozdravio je sve prisutne. Osvrnuo se na

Čl. 26 (okolišno obrazovanje) Bilo bi korisno da postoji preciznija preporuka u Zakonu, a vezano je za edukaciju. Ta preporuka se odnosi na Federalno ministarstvo obrazovanja prije svega, i to da se na svim nivoima obrazovanja uvrsti obaveza odvijanja praktične nastave kada je u pitanju zaštita okoliša u zaštićenim područjima FBiH. Pa čak i da ekskurzije koje su vezane za sve nivoe obrazovanja budu na teritoriji BiH, odnosno FBiH, kako bi naša djeca znala cijeniti i promovirati bosanskohercegovačke vrijednosti u svijetu.

Derviš Čirić- MZ Ripač

Osvrnuo se na kaznene odredbe.

Čl. 141.(novčane kazne) Prijedlog je da se u ovaj član uvrsti obustava djelatnosti rada pogona koji teže krše Zakon.

U vezi deponije Ripač potrebno je razmisliti o novom lokalitetu, koja je 4-5 km dalje od postojeće lokacije.

UDRUŽENJE
AARHUS
CENTAR U BIH

Kemala Kapetanovića 17
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
tel./ fax: +387 33 66 05 88

www.aarhus.ba/sarajevo/
email: koordinator@aarhus.ba
ID: 4201845580006
Raiffeisen Bank BH: 1610000105440078

Rudež je odgovorio da osim novčanih kazni, postoji novost, a to je da je regulirana krivična odgovornost Zakonom o kaznenom postupku i to od čl.306-311., kojim je uređena mogućnost krivičnog gonjenja.

Dolušić je istakao da će ovi prijedlozi biti razmotreni kao i pismeni prijedlozi.
Zaključio je javnu raspravu u 13:20h.